Valtion talousarvio vuodelle 2027

VALIKOITUJA HUOMIOITA
TYÖELÄMÄ- JA TASA-ARVOVALIOKUNNALLE

PASI SORJONEN
6.10.2026

Suomen talous on elpymässä lupaavasti

- Suomen talouden ennustetaan laajasti kasvavan 1½-2 % vuosina 2026 ja 2027.
- Vahvoja toipumisen merkkejä teollisuudessa, palvelualoilla ja kaupassa.
- Kuluttajien ja yritysten luottamuksen paraneminen ennakoi talouden aktiviteetin vahvistuvan lisää.
- Työmarkkinoilla on nähty orastavia merkkejä käänteen mahdollisuudesta, mutta selkeää käännettä parempaan ei.
- Asuntorakentaminen takkuaa edelleen – uusien asuntojen kysyntä puuttuu.
- Raakaöljyn korkea hinta (viime päivinä jopa 120 dollaria tynnyriltä) pitää polttoaineiden hinnat korkeina ja uhkaa vauhdittaa inflaatiota laajemminkin.
- Markkinakorot ovat nousseet selvästi – 12 kk Euribor lähestyy 3,4 prosenttia.

Työmarkkinoiden käänne parempaan on vielä epävarma – kuva tarkentuu lähikuukausina

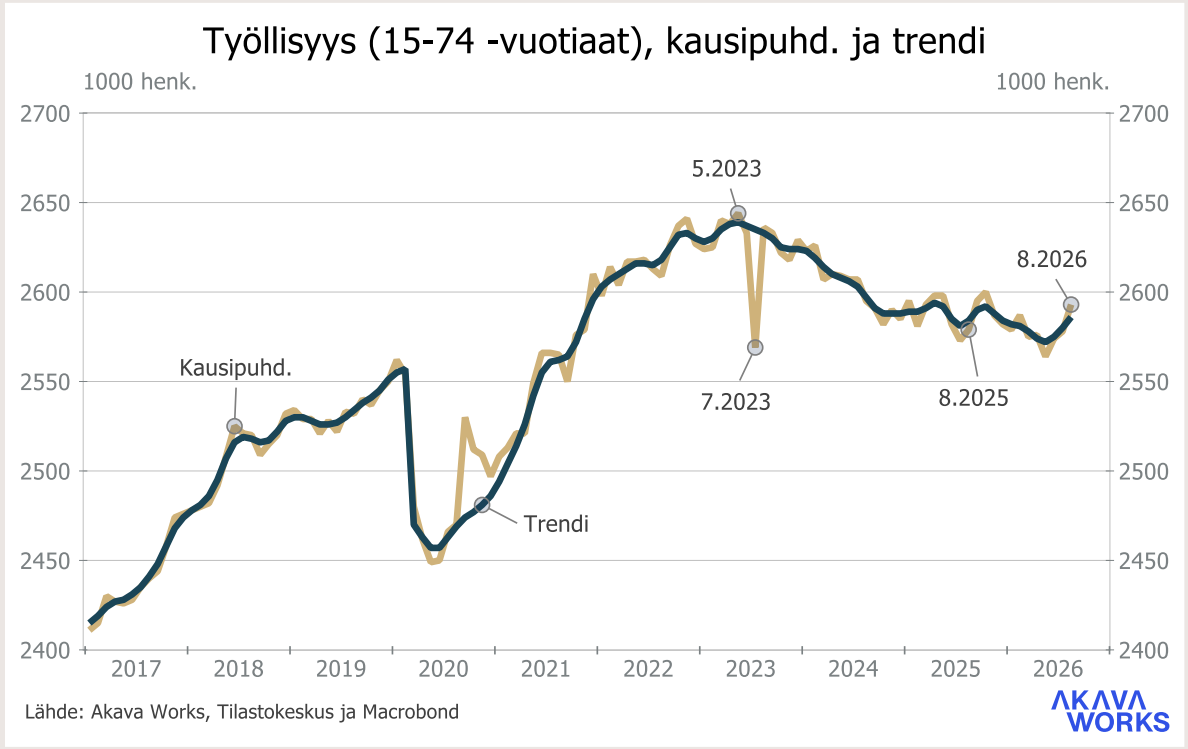

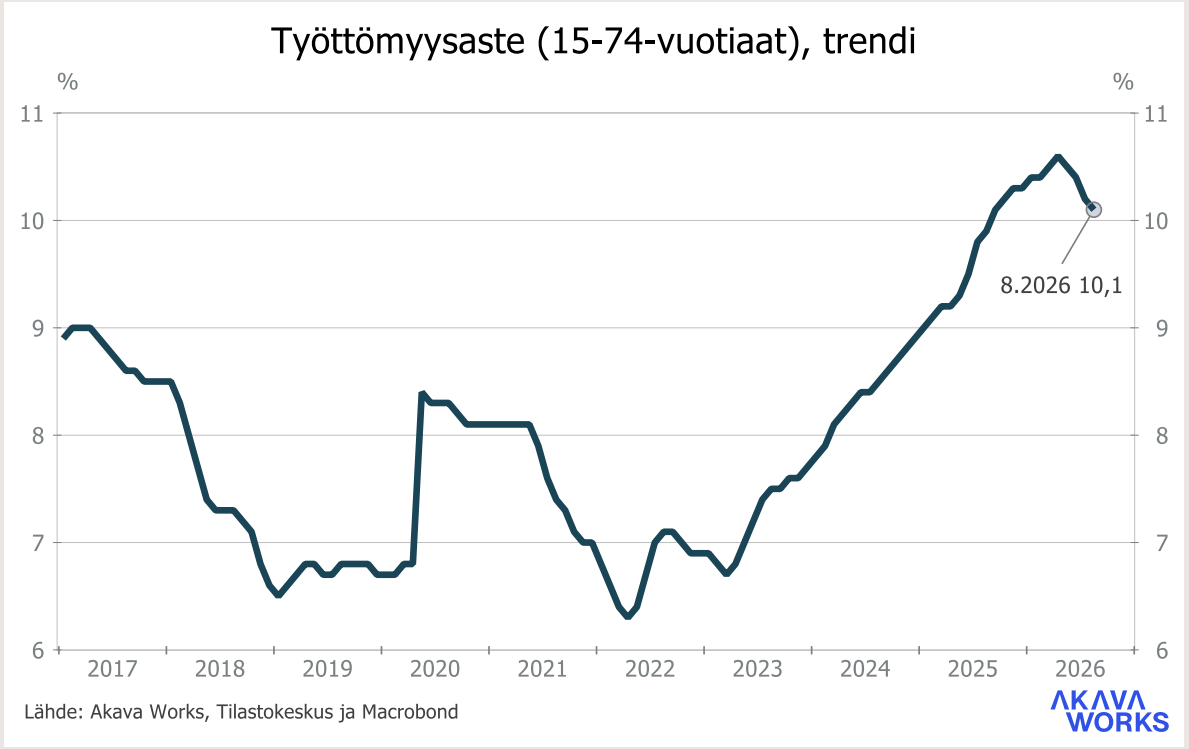

Akava

Rekisteriaineiston mukaan työttömien määrä ei ole kääntynyt laskuun

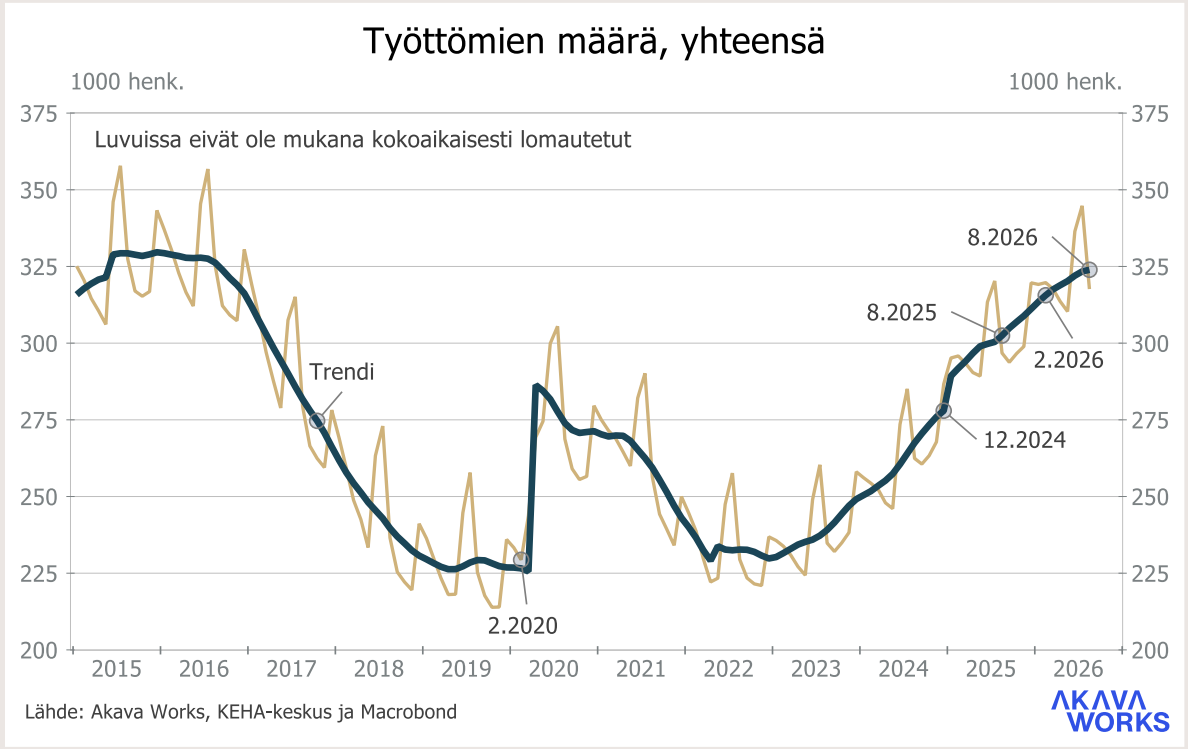

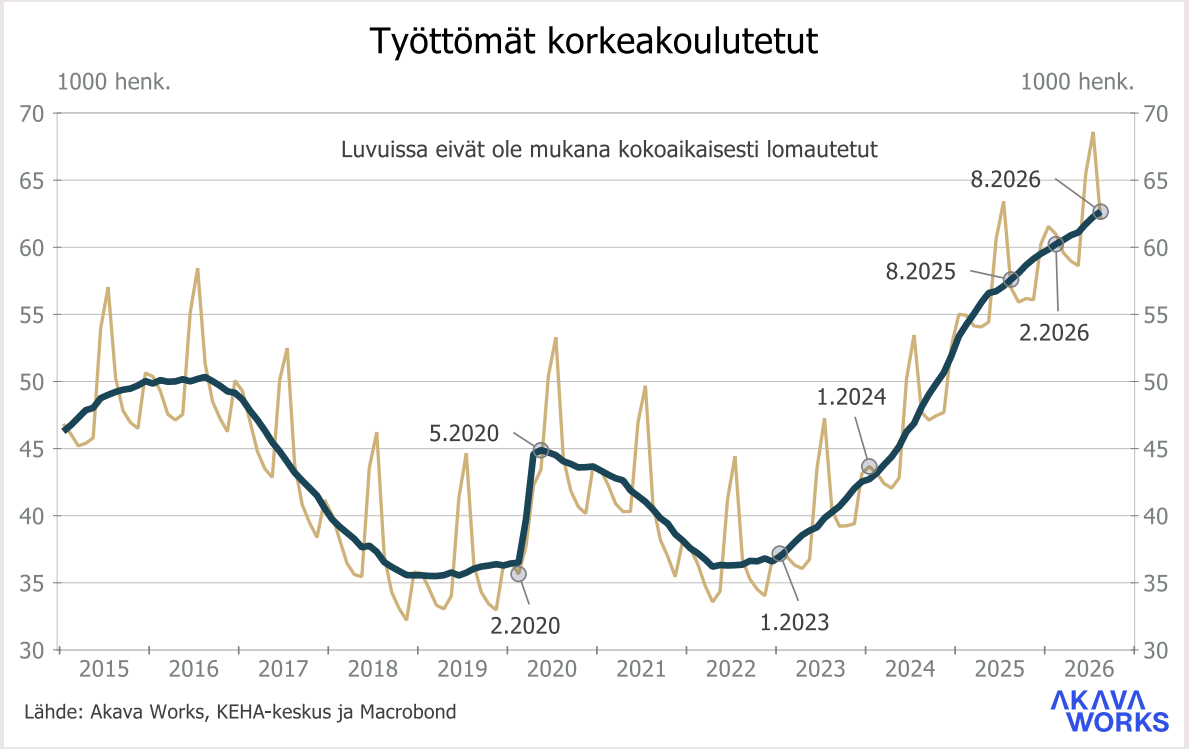

Koulutus kannattaa – työllistymisen todennäköisyys on korkea ja työttömyyden pieni

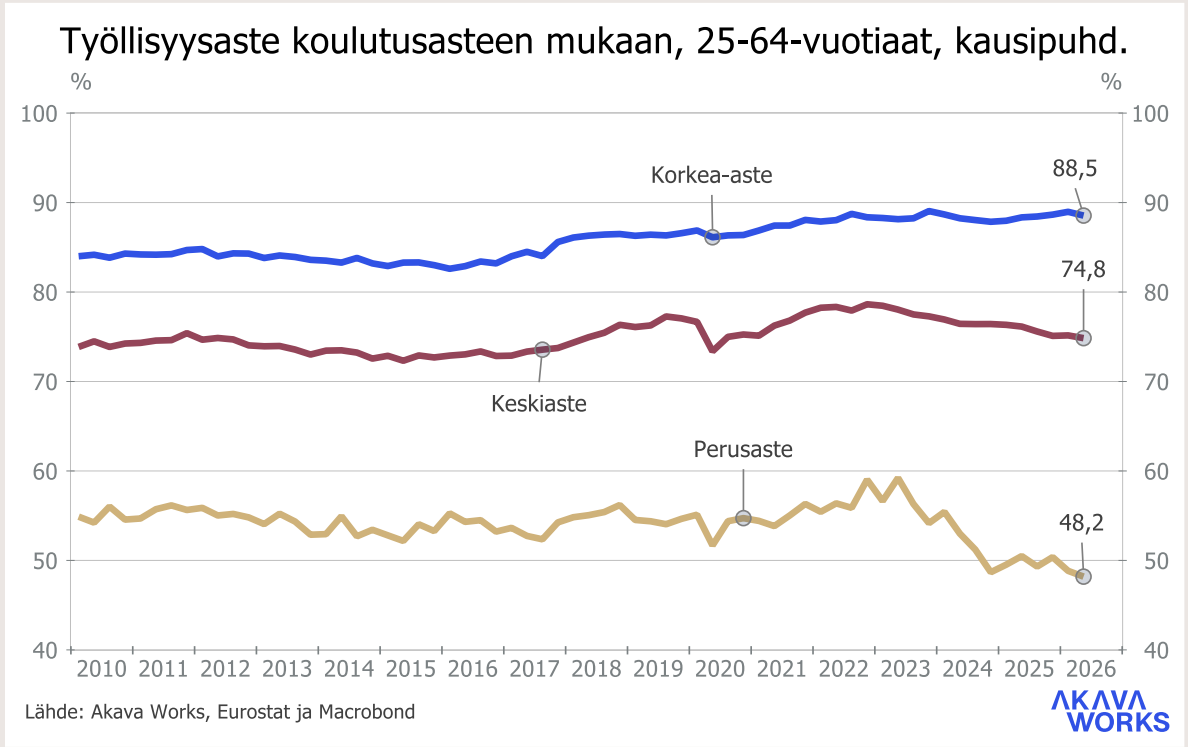

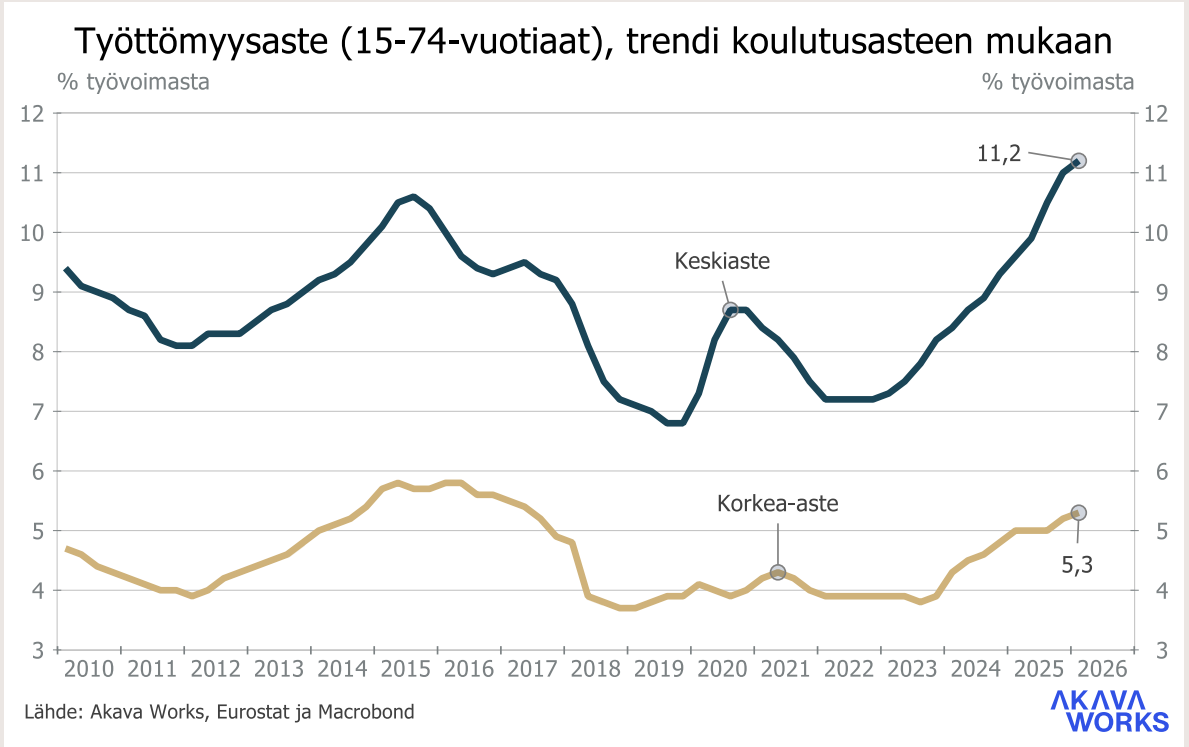

Talouskasvua tukevia toimia ei parane unohtaa

- Akava kiittää sitä, että talouspolitiikassa on viime vuosina kiinnitetty huomiota talouden kasvukyvyn vahvistamiseen ja julkisen talouden tervehdyttämiseen.
- Akava kiittää hallituksen ponnisteluita jatkaa TKI-panostusten kasvu-uralla kohti 4 prosentin BKT-osuutta. Se on menestymisemme elinehto.
- Liiallisen alijäämän menettely pakottaa miettimään uusia valtavan mittaluokan sopeutustoimia.
    - Valtion- ja paikallishallinnon yhteenlaskettu alijäämä on keskimäärin 15 mrd. euroa vuosina 2026 ja 2027 sekä 17 mrd. euroa vuonna 2028.
    - Alijäämän BKT-suhde pysyy niukasti 4,5 prosentin alapuolella. Julkisen velan BKT-suhde nousee selvästi 90 prosentin selvästi yläpuolelle.
- Samaan aikaan on välttämätöntä jatkaa panostuksia talouden kasvukykyyn.

Uudet kasvu- ja työllisyystoimet puuttuvat

Lisää vauhtia nuorten ikäluokkien osaamis- ja koulutustason nostamiseen

- Uusi korkeakouluvisio tavoittelee sitä, että 60 prosenttia nuorista aikuisista suorittaa korkea-asteen koulutuksen vuoteen 2040 mennessä.

- Parlamentaarinen sopimus koulutus- ja osaamistason nostamisesta auttaisi tämän vision toteutumista.

Osaamisvähennys tukemaan jatkuvaa oppimista

- itse maksetuista koulutuksen kustannuksista pitäisi saada verovähennys myös silloin, kun koulutuksella tähdätään alan tai ammatin vaihtoon.

Korkeasti koulutettu työvoima tarvitsee kohdennettuja ura- ja ohjauspalveluja (työllisyysalueiden yhteisesti koordinoimina)

Akava

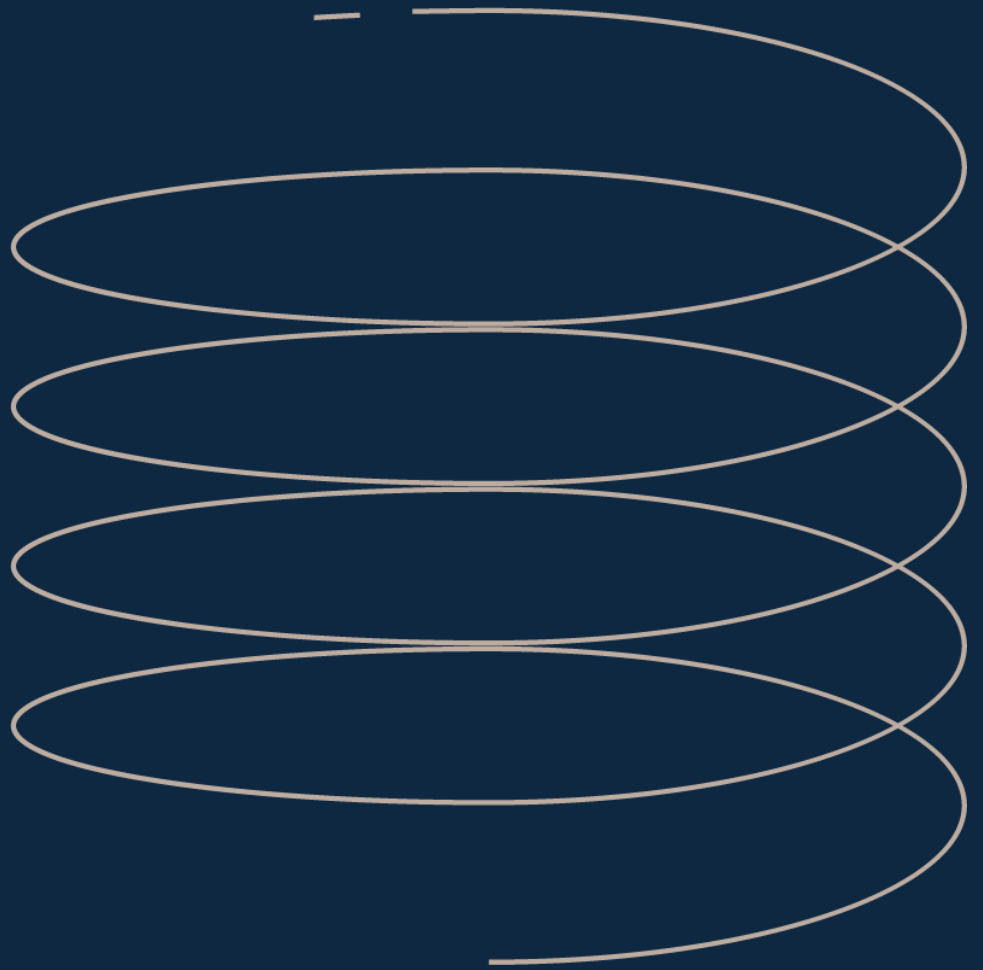

Kiitos!